

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac ex probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniae Agrippinae, 1707

Dubium II. Quid & quotuplex sit sacrilegium.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42515

rum adest Præceptum, quando est necessarium ad Fidem vel salutem multorum servandam, ad vitandas blasphemias, &c. Tum adest consilium, quando sentitur peculiaris Dei instinctus, aut ex eo nil aliud quæritur vel consequitur, nisi Dei gloria & Fidei exaltatio: de cætero finè tali causa provocare Tyrannos, infideles aut hæreticos ad inferendum Martyrium, etiam est cooperari ad peccatum illorum, uti cum aliis docet *S. Thom. 2. 2. q. 124. art. 1. ad 3.*

DUBIUM II.

Quid & quoruplex sit Sacrilegium.

Resp. Sacrilegium est violatio rei sacræ, hoc est, dicatæ cultui divino, & peccatum mortale ex genere suo, si opus specialiter repugnet cum rei sanctitate; non verò, si generaliter tantum repugnet; quomodo omnia peccata mortalia generaliter repugnant sanctitati, v.g. templi, ita ut ibi cum veniali peccato committantur. Est autem Sacrilegium triplex, Personale, quo persona; Locale, quo locus; & Reale, quo res aliæ violantur, *S. Thom. 2. 2. q. 99. a. 3. & ceteri Theologi. Unde resolves.*

I. Personale Sacrilegium est percussio Clerici; ce pertractio ejusdem ad iudicium sæculare; item ce luxuriosa violatio personæ Deo per votum ce Castitatis sacratæ, de qua *v. inf. T. 4. c. 2. de 6. Prac. ce Dub. 2.*

II. Locale Sacrilegium est omnis actus, quo ce Ecclesia polluitur, ut est v.g. occisio hominis, ce effusio humani sanguinis vel feminis; illicita ce & notoria sepultura excommunicati, vel ce

D

non

» non baptizati : item si actus quidam profani
 » fiant in Ecclesia, & repugnantes ejus immuni-
 » tati, ut si negotiationes, illiciti concubitus, &
 » spurcicies, seditiones, Concilia secularia, stabula-
 » tiones equorum, incendia, effractiones, spoliatio-
 » nes. Item, si materia rei sacrae vel Ecclesiae directe
 » ad profanos usus convertatur: Si Reus ex Ecclesia
 » velut asylo extrahatur, (nisi tamen sit latro
 » publicus, vel nocturnus populator agrorum, vel
 » enorme malefium fiducia asyli istuc commise-
 » rit.) Denique si furto auferantur res Ecclesiae,
 » aut ibi depositae, *Laym. L. 4. Tract. 10. c. 7. Bon. q. 6.*
 » Si verò res ablata fuerit per accidens tantum
 » in Ecclesia, v. g. crumena viri divitis, probabi-
 » liter non committi sacrilegium, docet *Dian. p. 1.*
 » *T. 7. R. 27. ex Fagund. præc. 2. l. 4. c. 4. n. 9. & 12. &*
 » *sex aliis, contra Suar. Laym. & alios.*
 » III. Reale sacrilegium est indigna tractatio &
 » administratio Sacramentorum; ut si ministren-
 » tur vel suscipiantur cum peccato mortali. Item
 » profanatio vasorum & instrumentorum sacro-
 » rum, v. g. si quis calice utatur in convivio;
 » ornamenta altarium vel Sacerdotum ad usus
 » profanos applicet : intellige de iis, quæ conse-
 » crari, vel saltem benedici solent, nam
 » ad nuptias vel communem usum adhibere tape-
 » tes, candelabra, pelvim, imò & manutergium, &
 » cætera, quæ mediatè serviunt ministerio sacro,
 » non esse peccatum docet *Tamb. de expedit. sacrif.*
 » *L. 1. c. 2.* nisi fiat ex aliquo contemptu saltem
 » implicito, ut si semper & indifferenter sic utaris
 » supradictis. Atque idem affirmat de candelis,
 » ramis, aqua, incenso, & similibus benedictis,
 » quòd in modicis istis benedictionibus non aga-
 » tur cum tanto rigore ab Ecclesia, ut patet

in pane, ligno, carbonibus &c. benedictis, v. *Tamb.* cc
 §. 3. Item violatio vel indigna tractatio sacra-
 rum imaginum & Reliquiarum. Item abusus
 Scripturæ Sacræ, v. g. ad stabiliendas hæreses vel
 res turpes. Item raptura bonorum Ecclesiæ,
 suppressio piorum legatorum, vel Jurium Eccle-
 siæ fraudatio &c. v. *Fill. Tr. 24. c. 9. Regin. l. 19. n. 57.*
Suarez.

IV. Peccatur etiam Sacrilegio, peccato omissi-
 onis, v. g. si, quæ ad Sacrificium spectant, ut corpo-
 ralia & similia, sint valde immunda, *Bon. Tom. I. cc*
de Euchar. disp. 4. q. ult. p. 9. n. 24.

V. In Confessione exprimenda est species &
 materia Sacrilegii. Ratio prioris, quia sæpe
 diversam malitiam habet; v. g. percussio Sacer-
 dotis, & fornicatio cum eodem. Ratio poste-
 rioris, quia etiam materia aliquando auget &
 addit malitiam, v. g. si fit contra Eucharistiam,
 addit secundum *Gordonum*, communi violationi
 rei sacræ aliud peccatum contra Latriam. Attin-
 gere autem nudâ manu calices, patenas, aras,
 agnos cereos, &c. chrismate delibuta, non licet
 feminis & laicis: Citra contemptum tamen
 non est mortale, si vacua sint; & si causa sublit,
 nec veniale, *Suar. Tamb. §. 1.* Sinè causa autem,
 veniale esse docet *Suar. Kon. & alii communiter*:
 licet *Tamb. l. c. ex Sa &c.* contrarium censeat
 probabile: uti & si corporalia vel purificatoria
 laventur ab iisdem, v. *Tamb. §. 2.* Cetera autem,
 quæ Eucharistiam immediatè non contingunt,
 nec chrismate unguuntur, ut mappas, vestes sacer-
 dotales, immediatè contingere omnibus licet,
Suar. Laym. Tamb. l. c. ubi ex Palao, &c. idem
 concedit de reliquis: sicut etiam, ut easdem
 thecis inclusas penes se habeant, vel laici

in publicis processionibus gestent. Idem docet
 cum *Laym.* de pyxide sive ciborio, & lunula
 benedictis, quando sacram Eucharistiam
 nondum continuerunt. Item de Corporalibus,
 pallis & Purificatoriis, quando post sacrum usum
 lota sunt, ex *Laym.* & *Bon.* Imò etiam ante lotio-
 nem, *Laym. Tamb. l. c.*

A D D E N D A.

49 Q. 12. *Quandonam præterea censeatur committi sacrilegium.* R. §. 1. Sacrilegium committitur, quamvis ille, cujus res est, consentiat, v. g. Sacrilegium est profanare Ecclesiam, licet impius Papa vel Episcopus juberet; sacrilegium est percutere, quamvis consentiat Clericus percussus; ratio est, quia adhuc fit læsio seu injuria rei dicatæ Deo ad talem actionem invito, ita *Castr. T. 17. d. 2. p. 3. §. 1.*

50 §. 2. Sacrilegium est vim inferre Ecclesiæ vel innocentibus in ea existentibus, etiam si instar arcis munita esset ad defensionem innocentum, qui se aliter defendere nequeunt: Si tamen esset munita ad vim inferendam hostibus, liceret expugnare, diruere vel incendere, ita cum aliis *Steph. T. 3. d. 3. n. 55.* addens licitum esse abducere omnia arma & tormenta bellica ab ecclesiis, quæ ibi collecta sunt, ne videlicet hostis illis utatur.

51 §. 3. *Valent.* & alii putant committi sacrilegium, si quis Ecclesiastico furetur aliquid titulo Ecclesiastico acquisitum, v. g. per recitationem Horarum in Choro, sed *Azor, Suar. & Castrop.* suprâ probabilius negant, quia nullum Jus circa hoc invenitur favens magis personis Ecclesiasticis, quàm Sæcularibus: Si tamen læderentur bona, quæ non sunt sub dominio Ecclesiastici, sed tantùm sunt deputata servitio Ecclesiæ, aut specialiter attributa sustentationi Ministrorum ejus, censeant

centent *Castrop. & Tamb. L. 2. c. 6. §. 3. n. 9.* fore sacrilegium, non adversus personam, sed rem sacram. Quod si bona tantum remotè sint destinata Ecclesiæ, v. g. per Testamentum, sed necdum possessa, *Busenb. ex Suar. Fill. Regin.* resolvit etiam cum *Leß. Valent.* & aliis fore sacrilegium, si quis ea rapiat aut violet, sed negant *Castrop. & Tamb. n. 10.*, quia talis remota destinatio non videtur sufficere ad faciendum rem esse actu sacram.

§. 4. Defraudare Decimas non est Sacrilegium, 52
sed injustitia & irreligiositas Sacrilegio peior, injustitia quidem in homines, & irreligiositas in Deum, *Castrop. n. 9. & Tamb. n. 11.* Ratio est, quia homines à Deo Jus habent exigendi Decimas, & solutio Decimarum est præcepta in recognitionem supremi dominii Dei, uti dicitur L. 4. n. 1361.

§. 5. Furari Reliquias, etiam devotionis causâ, 53
est Sacrilegium, *Sa, Alloza v. Sacrilegium:* estque peccatum grave vel leve, prout Reliquiæ sunt, uti dicitur hic n. 1003.

§. 6. Circumstantia temporis sacri non addit 54
rationem Sacrilegii, v. g. licet quis peccet die festo vel in Quadragesima, non ideo committit Sacrilegium, quia (proprie loquendo) non tempus ipsum, sed res in tempore Deo sacrantur, *Castrop. §. 2. n. 11.* Esset tamen specialis irreverentia, v. g. erga Passionem Christi, si quis die Veneris sancto haberet ludicram comœdiam, uti rectè *Tamb. n. 12.*

§. 7. Aliqui putant violationem cujuscunque 55
voti, v. g. si quis violet votum dandæ eleemosynæ, esse Sacrilegium, quia res per votum est Deo dicata, ergo qui violat, est sacrilegus: Sed *Suar. Castrop. n. 2. & Tamb. n. 13.* probabiliter negant, quia pecunia, quam vovisti dare pauperi, nondum censetur esse res Deo dicata, sed tantum

est res destinata ad executionem voti, per quod non fit sacra, ergo tantum peccabitur directe contra fidelitatem Deo debitam, non autem contra rem aliquam Deo sacratam, quod ad sacrilegium requiritur.

DUBIUM III.

De Simonia.

ARTICULUS I.

Quid sit, & quotuplex.

56 **R** *Esp.* Simonia est studiosa voluntas emendi
 aut vendendi pretio temporali aliquid spiri-
 tuale vel spirituali annexum. *D. Th. 2. 2. q. 100.*
d. 1. Laym. l. 4. Tract. 10. c. 8. & c. Dicitur 1. *Voluntas*
emendi, & c. quibus verbis intelligitur quivis
 contractus onerosus, sive venditionis, sive loca-
 tionis, sive permutationis aut renunciationis;
 quia Simonia non consistit sine pactione aliqua
 tacita vel expressa, & obligatione ex pacto: quod
 addo, quia obligatio naturalis quaecunque,
 ut gratitudinis, sive antidotalis, non sufficit;
 v. g. quando quis sperat vel intendit tantum,
 non tamen obligat, *sa v. Simonia.* Ratio, quia
 non facit contractum. *v. Bonac. Tom. 3. de Sim. d. 1.*
q. 6. p. 1. Less. lib. 2. c. 35. d. 1. Dicitur 2. *pretio temporali,*
 sive illud sit muneris, sive linguæ, ut est laus, vitu-
 perium, patrocinium; sive obsequii & famulatus.
 Dicitur 3. *spirituale,* quo nomine intelligitur res
 supernaturalis ad salutem ordinata, sive fit for-
 maliter talis, ut gratia, & dona Spiritus Sancti;
 sive